



Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2023. gada 7. septembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Pasta pakalpojumi Eiropas Savienībā – Direktīva 97/67/EK – 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums un 3. punkts – 22. pants – Pasta nozares uzņēmumi – Pasta nozares valsts regulatīvās iestādes darbības izmaksu līdzfinansēšana – Pienākums – Finanšu slogs, ko uzņemas tikai tirgus dalībnieki, nenošķirot starp sniegto pakalpojumu veidiem – Samērīguma un nediskriminācijas principi

Lietā C-226/22

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Consiglio di Stato* (Valsts padome, Itālija) iesniegusi ar 2022. gada 22. marta lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2022. gada 31. martā, tiesvedībā

Nexive Commerce Srl,

Nexive Scarl,

Nexive Services Srl,

Nexive Network Srl,

Nexive SpA,

General Logistics Systems Enterprise Srl,

General Logistics Systems Italy SpA,

pret

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni,

Presidenza del Consiglio dei Ministri,

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

Ministero dello Sviluppo economico,

un

* Tiesvedības valoda – itāļu.

BRT SpA

pret

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni,

Presidenza del Consiglio dei Ministri,

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

un

AICAI – Associazione Italiana Corrieri Aerei Internazionali,

DHL Express (Italy) Srl,

TNT Global Express Srl,

United Parcel Service Italia Srl,

Fedex Express Italy Srl,

Federal Express Europe Inc. Filiale Italiana

pret

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni,

Presidenza del Consiglio dei Ministri,

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

Ministero dello Sviluppo economico,

piedaloties

Nexive SpA,

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs J. Regans [*E. Regan*], tiesneši D. Gracijs [*D. Gratsias*] (referents), M. Ilešičs [*M. Ilešič*], I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*] un Z. Čehi [*Z. Csehi*],

ģenerāladvokāts M. Kampos Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

nemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

- *BRT SpA* vārdā – *E. Fumagalli, A. Manzi un L. Scambiato, avvocati*,
- *AICAI – Associazione Italiana Corrieri Aerei Internazionali, DHL Express (Italy) Srl, TNT Global Express Srl, Federal Express Europe Inc. Filiale Italiana, United Parcel Service Italia Srl* vārdā – *M. Giordano, avvocato*,
- *General Logistics Systems Enterprise Srl un General Logistics Systems Italy SpA* vārdā – *M. Giordano, avvocato*,
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kam palīdz *E. De Bonis un B. G. Fiduccia, avvocati dello Stato*,
- Beļģijas valdības vārdā – *P. Cottin un J.-C. Halleux*, pārstāvji,
- Grieķijas valdības vārdā – *V. Baroutas un K. Boskovits*, pārstāvji,
- Lietuvas valdības vārdā – *K. Dieninis un S. Grigonis*, pārstāvji,
- Portugāles valdības vārdā – *P. Barros da Costa, A. Pimenta, J. Ramos*, pārstāvji, kuriem palīdz *S. Gonçalves do Cabo, advogado*,
- Norvēģijas valdības vārdā – *I. Collett, V. Hauan un L. Tvedt*, pārstāves,
- Eiropas Komisijas vārdā – *L. Malferrari un M. Mataija*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2023. gada 23. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 9. panta 2. un 3. punktu un 22. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 97/67/EK (1997. gada 15. decembris) par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai (OV 1998, L 15, 14. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/6/EK (2008. gada 20. februāris) (OV 2008, L 52, 3. lpp.) (turpmāk tekstā – “Direktīva 97/67”), kā arī samērīguma un nediskriminācijas principus.
- 2 Šis lūgums iesniegts saistībā ar strīdu starp *Nexive Commerce Srl* un citiem saimnieciskās darbības subjektiem, kas sniedz kurjerpasta pakalpojumus (turpmāk tekstā – “*Nexive Commerce u.c.*”) pret *Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni* (Komunikāciju regulatīvā iestāde, Itālija; turpmāk tekstā – “AGCOM”), *Presidenza del Consiglio dei Ministri* (Ministru padomes priekšsēdētāja birojs, Itālija), *Ministero dell’Economia e delle Finanze* (Ekonomikas un finanšu ministrija, Itālija) un *Ministero dello Sviluppo economico* (Ekonomikas attīstības ministrija, Itālija) par lēmumiem Nr. 182/17/CONS, Nr. 427/17/CONS un Nr. 528/18/CONS, ar kuriem AGCOM

2017.–2019. gadam noteica iemaksu apmēru un maksāšanas kārtību, kas pasta pakalpojumu nozarē strādājošajiem uzņēmumiem jāmaksā, lai finansētu AGCOM darbības izmaksas (turpmāk tekstā – “strīdīgie lēmumi”).

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 97/67

3 Saskaņā ar Direktīvas 97/67 39. apsvērumu:

“tā kā, lai nodrošinātu vispārējo pakalpojumu pareizu funkcionēšanu un novērstu konkurences traucējumus nerezervēto pakalpojumu nozarē, ir svarīgi nošķirt regulatora funkcijas, no vienas puses, un operatora funkcijas, no otras puses; tā kā neviens pasta operators nevar būt gan tiesnesis, gan ieinteresētā puse; tā kā dalībvalstij jānosaka vienas vai vairāku dalībvalsts regulatīvo iestāžu [(turpmāk tekstā – “VRI”)] statūti un šīs iestādes var izvēlēties no valsts iestādēm vai neatkarīgām struktūrām, ko izvirza šim nolūkam”.

4 Šīs direktīvas 1. pantā ir noteikts:

“Ar šo direktīvu paredz kopējus noteikumus, kas attiecas uz:

[..]

– neatkarīgu [VRI] izveidi.”

5 Minētās direktīvas 9. pantā ir paredzēts:

“1. Attiecībā uz pakalpojumiem, kas nepieder pie universālā pakalpojuma, dalībvalstis var ieviest vispārīgas atļaujas, ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu pamatprasību ievērošanu.

2. Attiecībā uz pakalpojumiem, kas pieder pie universālā pakalpojuma, dalībvalstis var ieviest atļauju procedūras, tostarp individuālas licences, ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu pamatprasību ievērošanu un nodrošinātu universālā pakalpojuma sniegšanu.

Piešķirot atļaujas, var:

– piemērot universālā pakalpojuma sniegšanas saistības,

– ja nepieciešams un ja tas ir pamatoti, piemērot prasības attiecībā uz attiecīgo pakalpojumu kvalitāti, pieejamību un izpildi,

– attiecīgā gadījumā noteikt pienākumu veikt finansiālu iemaksu 7. pantā minētajos izmaksu sadales mehānismos, ja universālā pakalpojuma sniegšana rada tīrās izmaksas un ir negodīgs finansiāls slogs saskaņā ar 4. pantu norādītajam(-iem) universālā pakalpojuma sniedzējam(-iem),

- attiecīgos gadījumos noteikt pienākumu finansiāli piedalīties 22. pantā minētās [VRI] darbības izmaksu segšanā,
- attiecīgā gadījumā noteikt pienākumu ievērot attiecīgās valsts tiesību aktos noteiktos darba apstākļus.

Saistības un prasības, kas minētas pirmajā ievilkumā un 3. pantā, var piemērot vienīgi norādītajiem universālā pakalpojuma sniedzējiem.

[..]

3. Procedūras, saistības un prasības, kas minētas 1. un 2. punktā, ir pārredzamas, pieejamas, nediskriminējošas, proporcionālas, precīzas un skaidras, iepriekš publiskas un pamatotas ar objektīviem kritērijiem. Dalībvalstis nodrošina to, ka pretendents dara zināmus atļaujas atteikuma vai pilnīgas vai daļējas atsaukšanas iemeslus, un nosaka pārsūdzēšanas procedūru.”

- 6 Šīs pašas direktīvas 22. panta 1. un 2. punkts ir formulēts šādi:

“1. Katra dalībvalsts norāda vienu vai vairākas pasta nozares [VRI], kas ir juridiski nošķirtas un funkcionāli neatkarīgas no pasta operatoriem. Dalībvalstis, kas saglabā pasta pakalpojumu sniedzējus savā īpašumā vai kontrolē, nodrošina regulatīvo funkciju efektīvu nošķiršanu no darbībām, kas ir saistītas ar īpašumtiesībām vai kontroli.

[..]

2. [VRI] īpašs pienākumus ir nodrošināt no šīs direktīvas izrietošo pienākumu izpildi, jo īpaši nosakot pārraudzības un reglamentējošas procedūras, lai nodrošinātu universālā pakalpojuma sniegšanu. Tām var uzdot arī nodrošināt atbilstību konkurences noteikumiem pasta nozarē.

[..]”

Direktīva 2008/6

- 7 Direktīvas 2008/6 47. apsvēruma ir formulēts šādi:

“[VRI] joprojām varētu būt izšķirīga loma, jo īpaši tajās dalībvalstīs, kur vēl nav pabeigta pāreja uz brīvu konkurenci. Saskaņā ar regulatīvo un operatīvo funkciju nošķiršanas principu dalībvalstīm būtu jāgarantē savas [VRI] neatkarība, tādējādi nodrošinot šo iestāžu lēmumu neitralitāti. Šī neatkarības prasība neskar dalībvalstu institucionālo autonomiju un konstitucionālās saistības, un neitralitātes principu attiecībā uz dalībvalstu noteikumiem, kas reglamentē īpašumu un īpašumtiesību sistēmu, kā to nosaka Līguma 295. pants. [VRI] rīcībā vajadzētu būt visiem tām uzticēto pienākumu izpildei vajadzīgajiem līdzekļiem, t.i., personālam, kompetencei un finanšu līdzekļiem.”

“Atļauju izsniegšanas” direktīva

- 8 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/20/EK (2002. gada 7. marts) par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva) (OV 2002, L 108, 21. lpp.), kas 2020. gada 21. decembrī atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas

(ES) 2018/1972 (2018. gada 11. decembris) par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (pārstrādāta redakcija) (OV 2018, L 321, 36. lpp.; turpmāk tekstā – “Eiropas Elektronisko sakaru kodekss”) 125. pantu, 12. panta “Administratīvi maksājumi” 1. punktā bija noteikts:

“Jebkuri administratīvi maksājumi, kas uzlikti uzņēmumiem, kas nodrošina pakalpojumu vai tīklu saskaņā ar vispārējo atļauju izsniegšanu, vai uzņēmumiem, kuriem ir piešķirtas izmantošanas tiesības:

- a) kopumā iekļauj tikai tās administratīvās izmaksas, kas radīsies 6. panta 2. punktā minētās vispārēju atļauju izsniegšanas programmas, izmantošanas tiesību un īpašu pienākumu pārvaldē, kontrolē un ieviešanā, kas var iekļaut izmaksas starptautiskai sadarbībai, saskaņošanai un standartizēšanai, tirgus analīzei, izpildes pārraudzībai un citai tirgus kontrolei, kā arī reglamentējošo darbu, kas saistīts ar sekundāro tiesību aktu un administratīvo lēmumu, tādu kā lēmumu par piekļuvi un savstarpēju savienojumu sagatavošanu un ieviešanu; un
- b) tiek uzlikti individuāliem uzņēmumiem objektīvā, caurskatāmā un samērīgā veidā, kas samazina papildu administratīvās izmaksas un saistītus maksājumus.”

Eiropas Elektronisko sakaru kodekss

- 9 Atbilstoši Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa 16. panta “Administratīvās nodevas” 1. punktam:

“Administratīvās nodevas, ko uzliek uzņēmumiem, kuri nodrošina elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus saskaņā ar vispārējo atļauju vai kuriem ir piešķirtas lietošanas tiesības:

- a) kopsummā sedz tikai administratīvās izmaksas, kas radušās 13. panta 2. punktā minētās vispārēju atļauju izsniegšanas sistēmas, lietošanas tiesību un īpašu pienākumu pārvaldē, kontrolē un ieviešanā, kas var iekļaut izmaksas starptautiskai sadarbībai, saskaņošanai un standartizēšanai, tirgus analīzei, izpildes pārraudzībai un citādi tirgus kontrolei, kā arī reglamentējošo darbu, kas saistīts ar sekundāro tiesību aktu un administratīvo lēmumu, kā lēmumu par piekļuvi un starpsavienojumu sagatavošanu un ieviešanu; un
- b) tiek uzliktas atsevišķiem uzņēmumiem objektīvi, pārredzami un proporcionāli, samazinot papildu administratīvās izmaksas un ar tām saistītās nodevas.

Dalībvalstis drīkst nepiemērot administratīvās nodevas uzņēmumiem, kuru apgrozījums ir mazāks par noteiktu robežvērtību vai kuru darbība neaptver minimālo tirgus daļu vai ir teritoriāli ļoti šaura.”

Itālijas tiesības

- 10 Direktīva 97/67 Itālijas tiesībās ir transponēta ar 1999. gada 22. jūlija *Decreto legislativo n. 261 – Attuazione della direttiva 97/67/CE concernente regole comuni per lo sviluppo del mercato interno dei servizi postali comunitari e per il miglioramento della qualità del servizio* (Lēģislatīvais dekrēts Nr. 261, ar ko transponē Direktīvu 97/67/EK par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai) (1999. gada 5. augusta *GURI* Nr. 182), kura 2. panta 1. punktā bija paredzēts, ka pasta nozares VRI ir Komunikāciju ministrija.

- 11 Šī tiesību norma tika grozīta ar 2011. gada 31. marta *Decreto legislativo n. 58 – Attuazione della direttiva 2008/6/CE che modifica la direttiva 97/67/CE, per quanto riguarda il pieno completamento del mercato interno dei servizi postali della Comunità* (Lēģislatīvais dekrēts Nr. 58, ar ko transponē Direktīvu 2008/6/EK, ar ko Direktīvu 97/67/EK groza attiecībā uz Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus pilnīgu izveidi; 2011. gada 29. aprīļa *GURI* Nr. 98) 1. pantu.
- 12 No šī lēģislatīvā dekrēta 2. panta 1. punkta izriet, ka pasta nozares valsts regulatīvā Aģentūra ir izraudzīta par VRI šajā nozarē Direktīvas 97/67 22. panta izpratnē. Saskaņā ar minētā dekrēta 2. panta 12. punktu ar to saistītās funkcijas, kuras iepriekš veica kompetentā ministrija, “ar atbilstošajiem finanšu, instrumentālajiem un cilvēkresursiem” tika nodotas šai aģentūrai. Attiecībā uz minētās aģentūras darbības izmaksām bija paredzēts, ka tās daļēji tiks finansētas no Ekonomikas attīstības ministrijas budžeta tāmē reģistrēta speciāla fonda un daļēji – no visu nozares saimnieciskās darbības subjektu iemaksām.
- 13 Iepriekšējā punktā minētās aģentūras pilnvaras ar 2011. gada 6. decembra *Decreto-Legge n. 201 – Disposizioni urgenti per la crescita, l'equità e il consolidamento dei conti pubblici* (Dekrētlikums Nr. 201 par steidzamiem noteikumiem valsts kontu izaugsmei, vienlīdzībai un konsolidēšanai; 2011. gada 6. decembra *GURI* Nr. 284), kas pārveidots par 2011. gada 22. decembra Likumu Nr. 214, 21. panta 13. un 14. punktu tika nodotas *AGCOM*.
- 14 Atbilstoši 2005. gada 23. decembra *Legge n. 266 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2006)* (Likums Nr. 266, kurā iekļauti noteikumi par gada un daudzgadējā valsts budžeta izveidi (Finanšu likums 2006); 2005. gada 29. decembra *GURI* Nr. 302, turpmāk tekstā – “Likums Nr. 266/2005”) 1. panta 65. un 66. punktam:

“65. No 2007. gada [...] Komunikāciju regulatīvās iestādes [...] darbības izdevumi daļā, kas netiek segta no valsts budžeta finansējuma, tiek finansēti no attiecīgā tirgus līdzekļiem saskaņā ar noteikumiem, kuri paredzēti spēkā esošajos tiesību aktos; maksājuma apmērs tiek noteikts ar katras attiecīgās iestādes lēmumu, ievērojot likumā paredzētās maksimālās robežas, un tas tiek maksāts tieši attiecīgajai iestādei. [...]

66. Pirmoreiz piemērojot iemaksu 2006. gadā, tās apmērs, ko obligāti maksā [...] komunikāciju nozares saimnieciskās darbības subjekti, tiek noteikts 1,5 promiles no ieņēmumiem, kuri norādīti pēdējā bilancē, kas apstiprināta pirms šā likuma stāšanās spēkā. Turpmākajos gados iespējamās izmaiņas attiecībā uz iemaksas apmēru un samaksas kārtību [*AGCOM*] var pieņemt atbilstoši 65. punktam, augstākais 2 promiļu apmērā no ieņēmumiem, kuri norādīti pēdējā bilancē, kas apstiprināta pirms lēmuma pieņemšanas.”

- 15 2017. gada 24. aprīļa *Decreto-Legge n. 50 convertito con modificazioni dalla L. 21 giugno 2017, n. 96 – Disposizioni urgenti in materia finanziaria, iniziative a favore degli enti territoriali, ulteriori interventi per le zone colpite da eventi sismici e misure per lo sviluppo* (2017. gada 21. jūnija Dekrētlikums Nr. 50, kas grozīts ar 2017. gada 21. jūnija Likumu Nr. 96 un ar ko paredz ārkārtas finanšu pasākumus, iniciatīvas, lai palīdzētu reģionālajām vai vietējām pašvaldībām, turpmākās darbības, lai atbalstītu teritorijas, kuras skārušas seismiskas aktivitātes, un attīstības pasākumus; 2017. gada 24. aprīļa *GURI* Nr. 95, turpmāk tekstā – “Dekrētlikums Nr. 50/2017”), 65. pantā ir noteikts:

“No 2017. gada [*AGCOM*] darbības izmaksas saistībā ar pasta nozares [*VRI*] uzdevumiem tiek segtas tikai saskaņā ar kārtību, kas noteikta [Likuma Nr. 266/2005] 1. panta 65. punktā un 1. panta

66. punkta otrajā teikumā, ar atsauci uz pasta nozares saimnieciskās darbības subjektu gūtajiem ienākumiem. [..]”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 16 Ar strīdīgajiem lēmumiem *AGCOM* noteica personas, kurām jāmaksā iemaksas, kā arī Likuma Nr. 266/2005 1. panta 65. un 66. punktā paredzēto iemaksu aprēķināšanas kārtību attiecīgi par 2017.–2019. gadu.
- 17 No šiem lēmumiem izriet, ka šī iemaksa ir jāmaksā “universālo pasta pakalpojumu sniedzējam un personām, kurām ir licence vai vispārēja atļauja” Leģislatīvā dekrēta, ar kuru transponēta Direktīva 97/67, izpratnē. Turklāt minētajos lēmumos ir norādīts, ka iemaksu bāzi veido nodokļu maksātāju uzņēmumu gūtie ieņēmumi. Visbeidzot, 2017. un 2018. gadā piemērojamā likme bija 1,4 promiles un 2019. gadā – 1,35 promiles. Iesniedzējtiesa uzskata, ka šīs likmes piemērošana ļautu segt visus gada izdevumus, kurus *AGCOM* bija paredzējusi segt, lai katrā no šiem gadiem regulētu minēto tirgu.
- 18 *Nexive Commerce u.c.*, kas galvenokārt ir sabiedrības, kuras Itālijas tirgū sniedz kurjerpasta pakalpojumus, cēla prasības *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio Reģionālā administratīvā tiesa, Itālija), lūdzot atcelt strīdīgos lēmumus.
- 19 Tā kā šīs prasības pirmajā instancē tika noraidītas, *Nexive Commerce u.c.* par attiecīgajiem spriedumiem iesniedza apelācijas sūdzības iesniedzējtiesā. Apelācijas sūdzību pamatojumam tās apgalvo, pirmkārt, ka no Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta un 22. panta izriet, ka šīs iestādes darbības izmaksas, kas attiecināmas uz tās darbībām pasta nozarē, ir jālīdzfinansē tirgus saimnieciskās darbības subjektiem un no valsts budžeta, otrkārt, ka šīs direktīvas 9. panta 2. punktā šiem saimnieciskās darbības subjektiem ir ļauts segt tikai “darbības izmaksas”, proti, vienīgi tiešās izmaksas, kuras ir cieši saistītas ar universālā pakalpojuma jomā ietilpstošo šīs nozares reglamentējošo uzdevumu izpildi, un, treškārt, strīdīgie lēmumi neatbilstot minētās direktīvas 9. panta 2. punktam, jo tie nav balstīti uz konkrētu vērtējumu un tajos nav ņemta vērā nedz saimnieciskās darbības subjektu – iemaksu veicēju – ienākumu situācija, nedz tirgus situācija, nedz, visbeidzot, fakts, ka noteiktu uzņēmumu darbībai neesot nepieciešama nekāda reglamentējoša iejaukšanās.
- 20 Savukārt *AGCOM* iesniedzējtiesā apgalvo, pirmkārt, ka šajā lietā piemērojamās tiesību normās nekādi nav paredzēts līdzfinansējums un ka šīs iestādes darbības izmaksu daļa, ko sedz valsts, katrā aplūkotajā gadā varētu būt vienāda ar nulli. Turpretī sistēma esot balstīta uz nepieciešamību nodrošināt nepieciešamo VRI neatkarību un autonomiju no valdības. Runājot par Direktīvas 97/67 22. panta 1. punktā paredzēto prasību par šo VRI funkcionālo neatkarību no regulētajiem saimnieciskās darbības subjektiem, tā attiecoties nevis uz minēto iestāžu finansēšanu, bet gan uz to uzdevumu izpildi. Otrkārt, attiecībā uz šīs direktīvas 9. panta 2. punkta piemērošanas jomu Tiesa esot lēmusi, ka iespēja dalībvalstij tās izsniegto atļauju piešķiršanu pakārtot pienākumam finansiāli piedalīties kompetentās VRI darbības izmaksu segšanā attiecas uz atļaujām sniegt pasta pakalpojumus, kas ir gan universālais pakalpojums, gan kurjerpasta pakalpojumi. Visbeidzot, treškārt, “transversālo” pakalpojumu izmaksas, kas radušās VRI, esot jāuzskata par tādām, uz kurām attiecas jēdziens “darbības izmaksas” minētās direktīvas 9. panta 2. punkta izpratnē.

21 Šādos apstākļos *Consiglio di Stato* (Valsts padome, Itālija) nolēma apturēt tiesvedības un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai [...] Direktīvas [97/67] [...] 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums, 9. panta 3. punkts un 22. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā tāds tiesiskais regulējums kā attiecīgais Itālijas tiesiskais regulējums (noteikts ar [Likuma Nr. 266/2005] 1. panta 65. un 66. punktu un [Dekrētlikuma Nr. 50/2017] 65. pantu), kas ļauj noteikt tikai pasta pakalpojumu sniedzējiem, tostarp tiem, kuri nesniedz universālo pakalpojumu piemērošanas jomā ietilpstošos pakalpojumus, pienākumu finansiāli piedalīties pasta nozares [VRI] darbības izmaksu segšanā, tādējādi atzīstot iespēju izslēgt jebkādu publiskā līdzfinansējuma no valsts budžeta formu?
- 2) Vai [...] Direktīvas [97/67] [...] 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums un 22. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie ļauj iekļaut tādu finansējamo darbības izmaksu sarakstā, kas jāfinansē pasta pakalpojumu sniedzējiem, arī tās izmaksas, kuras rodas par regulatīvajām darbībām, kas attiecas uz pasta pakalpojumiem, kuri neietilpst universālo pakalpojumu piemērošanas jomā, kā arī izmaksas par administratīvajām struktūrām un politiskās ievirzes struktūrām (tā sauktajām “transversālajām” struktūrām), kuru darbība, kaut arī nav tieši orientēta uz pasta pakalpojumu tirgu regulēšanu, tomēr ir funkcionāla visu [AGCOM] institucionālo kompetenču īstenošanai, no kā izriet iespēja piešķirt tās netieši un daļēji (*pro quota*) pasta pakalpojumu nozarei?
- 3) Vai samērīguma principam, nediskriminācijas principam, [...] Direktīvas [97/67] [...] 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtajam ievilkumam, 9. panta 2. punkta trešajai daļai un 22. pantam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā attiecīgais Itālijas tiesiskais regulējums (noteikts ar [Likuma Nr. 266/2005] 1. panta 65. un 66. punktu un [Dekrētlikuma Nr. 50/2017], 65. pantu), kas liek noteikt pasta pakalpojumu sniedzējiem pienākumu piedalīties pasta nozares [VRI] finansējumā, bez iespējas nošķirt kurjerpasta pakalpojumu sniedzēju situāciju no universālo pasta pakalpojumu situācijas un tātad bez iespējas ņemt vērā [VRI] regulatīvās darbības atšķirīgo intensitāti attiecībā uz dažādiem pasta pakalpojumu veidiem?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

22 Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtajā ievilkumā dalībvalstīm ir atļauts “attiecīgos gadījumos” atļauju izsniegšanu pasta nozares operatoriem pakļaut noteikumam par “pienākumu finansiāli piedalīties [...] [VRI] darbības izmaksu segšanā”. Visi šie jautājumi būtībā attiecas uz pienākuma piedalīties šīs nozares [VRI] “darbības izmaksu” finansēšanā apjomu. Pēdējais minētais jēdziens ir otrā prejudiciālā jautājuma priekšmets, kas līdz ar to ir jāizskata vispirms.

Par otro jautājumu

23 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 22. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka pirmajā no šīm tiesību normām ietvertais jēdziens “darbības izmaksas” ietver, pirmkārt, izmaksas, kas pasta nozares VRI radušās tās regulatīvo darbību dēļ saistībā ar universālajā pakalpojumā neietilpstošajiem pasta pakalpojumiem, un, otrkārt, šo VRI darbību radītās izmaksas, kuras, lai gan nav tieši saistītas ar pēdējo minēto regulatīvo uzdevumu, ir

paredzētas, lai istenotu šo iestāžu institucionālās pilnvaras kopumā, proti, izmaksas, kas minētajām VRI radušās to administratīvo un institucionālo darbību dēļ, kuras ir sagatavojošas vai nepieciešamas to reglamentējošo darbību veikšanai (turpmāk tekstā – “transversālās izmaksas”).

- 24 Šajā ziņā jānorāda, ka saskaņā ar Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkuma formulējums pienākums, ko dalībvalstis var noteikt saskaņā ar šo tiesību normu, attiecas uz šīs direktīvas 22. pantā minēto VRI darbības izmaksu finansēšanu, proti, to, kas katrai dalībvalstij ir jāizraugās pasta nozarei, it īpaši, lai nodrošinātu minētās direktīvas ievērošanu.
- 25 Tomēr šajā direktīvā nav definēts jēdziens “darbības izmaksas”. It īpaši šīs direktīvas 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums šajā ziņā ir formulēts sevišķi vispārīgi. Turklāt jānorāda, kā ģenerālvokāts darījis secinājumu 31. punktā, ka šīs direktīvas dažādu valodu versiju izskatīšana nesniedz informāciju, kas varētu izskaidrot šī jēdziena interpretāciju.
- 26 Saskaņā ar judikatūru, ja direktīvas normas formulējums pats par sevi neļauj atbildēt uz iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu, tad, interpretējot šo tiesību normu, ir jāņem vērā tās konteksts, kā arī šīs direktīvas vispārējā struktūra un mērķis (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 12. novembris, *Haqbin*, C-233/18, EU:C:2019:956, 42. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 27 Konkrētāk, attiecībā uz otrā jautājuma pirmo daļu Tiesai jau ir bijusi iespēja precizēt, ka pasta nozares VRI veiktās darbības attiecas uz visu šo nozari, nevis tikai uz tādu pakalpojumu sniegšanu, kuri pieder pie vispārējā pakalpojuma. Līdz ar to, tā kā VRI, kurām, kā izriet no Direktīvas 97/67 22. panta 2. punkta, ir uzticēts nodrošināt no šīs direktīvas un no konkurences noteikumiem pasta nozarē izrietošo pienākumu ievērošanu, darbības attiecas uz visu šo nozari un tā kā Eiropas Savienības likumdevējs ir vēlējis, lai no šīm iestādēm piešķirtās lomas un uzdevumiem labumu gūtu visi pasta nozares dalībnieki, Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka pienākums līdzfinansēt minēto iestāžu darbību var tikt uzlikts visiem uzņēmumiem, kuri sniedz pasta pakalpojumus, ieskaitot tos, kas nesniedz ar universālo pakalpojumu saistītus pakalpojumus (spriedums, 2016. gada 16. novembris, *DHL Express (Austria)*, C-2/15, EU:C:2016:880, 29., 31. un 32. punkts).
- 28 Atbilstoši Tiesas judikatūrai “pasta pakalpojumu sniedzēji” šīs direktīvas izpratnē ir autotransporta, kravu pārvadājumu vai kurjerpasta uzņēmumi, kas sniedz pasta sūtījumu savākšanas, šķirošanas, pārvadāšanas un sadales pakalpojumus, izņemot gadījumu, kad to darbība ir tikai pasta sūtījumu pārvadāšana (spriedums, 2018. gada 31. maijs, *Confetra u.c.*, C-259/16 un C-260/16, EU:C:2018:370, 41. punkts). Lai gan eksprespasta pakalpojumi no universālā pakalpojuma atšķiras ar pievienoto vērtību, kas tiek sniegta par labu klientiem un par ko šie klienti piekrīt maksāt augstāku cenu, nepastāvot pretējai norādei un ņemot vērā attiecīgo pienākumu, minētās direktīvas 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums nevar tikt interpretēts tādējādi, ka tas izslēdz šo pakalpojumu sniedzējus no tā piemērojamības personām (skat. spriedumu, 2017. gada 15. jūnijs, *Ilves Jakelu*, C-368/15, EU:C:2017:462, 24. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 29 Tādējādi, ņemot vērā šo pasta nozares VRI uzticēto uzdevumu vispārējo koncepciju un priekšrocības, kas no tā var izrietēt visiem šīs nozares operatoriem, ir jāuzskata, ka jēdziens “darbības izmaksas” ir jāinterpretē tādējādi, ka to izmaksu skaitā, kuras var finansēt pasta pakalpojumu sniedzēji, ir ietvertas izmaksas, kas radušās VRI, kuras atbild par nozari, saistībā ar to uzdevumiem reglamentēt universālā pakalpojumā ietilpstošos pakalpojumus, kā arī izmaksas, kas saistītas ar pakalpojumiem, kuri universālā pakalpojumā neietilpst.

- 30 Attiecībā uz otrā jautājuma otro daļu ir jākonstatē, ka, ņemot vērā šī sprieduma 25. punktā konstatēto, ne no Direktīvas 97/67 konteksta, ne no tās vispārējās sistēmas neizriet apstākļi, kas varētu ierobežot šīs direktīvas 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtajā ievilkumā minētā jēdziena “darbības izmaksas” piemērojamību tādējādi, ka šis jēdziens neietvertu transversālās izmaksas.
- 31 Kā ģenerālvokāts būtībā norādījis secinājumu 34.–41. punktā, šī jēdziena interpretāciju turklāt nevar balstīt uz iesniedzējtiesas nolēmumā minēto jēdzienu “administratīvās izmaksas”, kas ietverts tiesiskajā regulējumā, kurš reglamentē elektronisko komunikāciju.
- 32 Šajā ziņā Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa 16. pantā ir norādītas izmaksas, kas saistītas ar elektronisko komunikāciju tirgus regulēšanu un kas var tikt segtas ar administratīvajām nodevām, kuras tiek piemērotas uzņēmumiem, kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus vai pakalpojumus. Konkrētāk – atbilstoši šī panta 1. punkta a) apakšpunktam tajā norādītās nodevas kopsummā aptver vienīgi šiem uzņēmumiem piemērojamās administratīvās izmaksas, kuras radušās vispārēju atļauju izsniegšanas sistēmas, lietošanas tiesību un īpašu pienākumu pārvaldē, kontrolē un ieviešanā, un kuras var iekļaut izmaksas starptautiskai sadarbībai, saskaņošanai un standartizēšanai, tirgus analīzei, izpildes pārraudzībai un citādi tirgus kontrolei, kā arī reglamentējošo darbu, kas saistīts ar tādu sekundāro tiesību aktu un administratīvo lēmumu kā lēmumu par piekļuvi un starpsavienojumu sagatavošanu un ieviešanu.
- 33 Attiecībā uz “Atļauju izsniegšanas” direktīvas 12. panta 1. punktu, kura tvērums būtībā ir identisks tam sekojošā Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa 16. panta 1. punkta a) apakšpunktam, Tiesa ir nospriedusi, ka tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru uzņēmumiem, kas darbojas telekomunikāciju nozarē, var tikt uzlikts maksājums, lai segtu visus par nozari atbildīgās VRI izdevumus, kurus nesedz valsts, ar nosacījumu, ka šis maksājums ir paredzēts tikai tam, lai segtu izmaksas, kas saistītas ar minētajā tiesību normā norādītajām darbībām, un ka gūtie ieņēmumi no konkrētā maksājuma nav lielāki par kopējiem ar šīm darbībām saistītajiem izdevumiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 18. jūlijs, *Vodafone Omnitel u.c.*, no C-228/12 līdz C-232/12 un no C-254/12 līdz C-258/12, EU:C:2013:495, 43. punkts, kā arī rīkojumu, 2013. gada 17. oktobris, *Sky Italia*, C-376/12, EU:C:2013:701, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 34 Pirmkārt, ir jākonstatē, ka pretēji iepriekšējos divos punktos minētajām tiesību normām, kurās ir precīzi uzskaitītas izmaksas, kādas var segt ar attiecīgajās nozarēs strādājošiem uzņēmumiem piemērojamiem maksājumiem, Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums ir formulēts vispārīgi, nenošķirot VRI darbības radīto izmaksu izcelsmi vai raksturu.
- 35 Otrkārt, šī gramatiskā interpretācija atbilst Direktīvas 2008/6, no kuras izriet Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkuma pašreizējais formulējums, mērķim nodrošināt, ka VRI tiek piešķirti “vis[i] tām uzticēto pienākumu izpildei vajadzīg[ie] līdzekļ[i], t.i., personālam, kompetencei un finanšu līdzekļiem”.
- 36 Tādējādi, ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 22. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka pirmajā no šīm tiesību normām ietvertais jēdziens “darbības izmaksas” ietver, pirmkārt, izmaksas, kas pasta nozares VRI radušās tās regulatīvo darbību dēļ saistībā ar universālajā pakalpojumā neietilpstošajiem pasta pakalpojumiem, un, otrkārt, izmaksas, ko rada šo VRI darbības, kuras, lai gan nav tieši saistītas ar pēdējo minēto regulatīvo uzdevumu, ir paredzētas to pasta nozares regulēšanas funkciju izpildei.

Par pirmo jautājumu

- 37 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums un 3. punkts, lasot tos kopsakarā ar šīs direktīvas 22. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu par pasta nozari atbildīgo VRI finansēšanas sistēmu, kura balstās vienīgi uz iemaksām, kas šīs nozares operatoriem ir piemērojamas saskaņā ar šo 9. pantu, izslēdzot jebkādu valsts finansējumu.
- 38 Šajā ziņā, pirmkārt, no tā vien, ka Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtajā ievilkumā ir izmantots darbības vārds “piedalīties”, nevar secināt, ka šajā tiesību normā ir paredzēta tikai iespēja uzlikt pasta nozares operatoriem pienākumu vienkārši piedalīties šīs nozares VRI darbības izmaksu finansēšanā. Proti, lai gan darbības vārds “piedalīties” var tikt saprasts kā tāds, kas attiecas uz dalības rīcību kopīgā darbā, tas tomēr nenozīmē, ka ir piesaistīts finansējums no valsts budžeta. Gluži pretēji, ņemot vērā šīs pašas tiesību normas ļoti vispārīgo formulējumu, no tā ir jāsecina, ka dalībvalstīm tajā ir piešķirta plaša rīcības brīvība attiecībā uz pasta nozarē atbildīgo VRI finansēšanas sistēmas avotu noteikšanu.
- 39 Proti, kā ģenerālvokāts būtībā norādījis secinājumā 53. punktā, Direktīvas 97/67 9. pantā dalībvalstīm ir atstāta izvēle starp finansēšanas sistēmu, kas balstīta vienīgi uz pasta operatoriem uzliktajiem maksājumiem, finansējuma sistēmu no valsts budžeta vai tomēr jauktu pasta nozares VRI līdzfinansēšanas sistēmu, ko finansētu gan no šīs nozares operatoru iemaksām, gan no attiecīgās dalībvalsts budžeta. Šī panta 3. punktā šajā ziņā ir tikai precizēts, ka minētā panta 2. punktā minētās saistības ir pārskatāmas, pieejamas, nediskriminējošas, proporcionālas, precīzas un skaidras, iepriekš publiskas un pamatotas ar objektīviem kritērijiem.
- 40 Otrkārt, attiecībā uz iepriekšējā punktā minētās tiesību normas kontekstu ir jākonstatē, ka Direktīvas 97/67 1. pantā, precizējot, ka ar to ir noteikti kopēji noteikumi, kas tostarp attiecas uz attiecīgās nozares VRI izveidi, nav sniegts neviens papildu precizējums par noteikumiem, kuri reglamentē to finansēšanas veidu.
- 41 Neviena cita šīs direktīvas norma neļauj apšaubīt ne šī sprieduma 39. punktā izdarīto secinājumu, ne, konkrētāk, par pasta nozari atbildīgo VRI finansēšanas sistēmas, kas tiek uzturēta tikai ar šīs nozares operatoru iemaksām, saderību ar Direktīvu 97/67.
- 42 Protams, minētās direktīvas 22. pantā dalībvalstīm ir noteikts pienākums izraudzīties VRI, kas ir funkcionāli neatkarīgas no pasta operatoriem. Tomēr ir jākonstatē, kā ģenerālvokāts darījis secinājumu 58. punktā, ka, tā kā VRI rīcībā faktiski ir finanšu resursi, kas tai ļauj pildīt savus uzdevumus un izvairīties no tirgus dalībnieku un valsts iestāžu nepamatotas ietekmes, tās finansēšanas veids un avoti paši par sevi nav noteicoši.
- 43 Visbeidzot, treškārt, Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturta ievilkuma mērķim, kas minēts šī sprieduma 35. punktā, nav pretrunā tas, ka šis pants tiek interpretēts tādējādi, ka tas ļauj dalībvalstīm izvēlēties pasta nozares VRI finansēšanas veidu, kurš tiek uzturēts tikai ar šīs nozares operatoru iemaksām, ar nosacījumu, ka tiek garantēts, ka šo VRI rīcībā ir to pienācīgai darbībai vajadzīgie līdzekļi un tāpat juridiskie instrumenti, kas tām ļauj pieprasīt maksājumu no šiem operatoriem.
- 44 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums un 3. punkts, lasot tos kopsakarā ar šīs direktīvas 22. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neliedz dalībvalstij izvēlēties

par pasta nozari atbildīgās VRI finansēšanas mehānismu, kura pamatā ir vienīgi iemaksas, kas šīs nozares operatoriem ir noteiktas saskaņā ar šīs direktīvas 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturto ievilkumu, izslēdzot jebkādu finansējumu no valsts budžeta, ja vien ar šo sistēmu attiecīgajai VRI tiek garantēts, ka tās rīcībā faktiski būs vajadzīgie līdzekļi, lai nodrošinātu pienācīgu darbību un tā pilnīgi neatkarīgi varētu veikt savus reglamentējošos uzdevumus pasta nozarē, vai juridiskie instrumenti, kas tai ļauj iegūt šos līdzekļus.

Par trešo jautājumu

- 45 Ar trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Savienības tiesības, it īpaši samērīguma un nediskriminācijas principi, kā arī Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj, ka pienākums veikt finanšu iemaksas tiek noteikts visiem pasta nozares operatoriem, tostarp kurjerpasta pakalpojumu sniedzējiem, vienveidīgi, neņemot vērā VRI, kurai tie ir pakļauti, regulatīvās darbības iespējami atšķirīgās intensitātes pakāpi atkarībā no tā, vai to sniegtie pakalpojumi ietilpst vai neietilpst universālajā pakalpojumā.
- 46 Šajā ziņā jākonstatē, ka Direktīvā 97/67 nav paredzēts īpašs veids attiecīgās iemaksas apmēra aprēķināšanai. Tomēr, kā atgādināts šī sprieduma 39. punktā, šādam iemaksu veikšanas pienākumam, kas noteikts atbilstoši šīs direktīvas 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtajam ievilkumam, saskaņā ar šī panta 3. punktu papildus tam, ka tas pārskatāms, pieejams, precīzs un skaidrs, iepriekš publiskots un pamatots ar objektīviem kritērijiem, ir jāatbilst nediskriminācijas un samērīguma principiem.
- 47 Pirmām kārtām, runājot par tāda pienākuma veikt iemaksas samērīgumu, kas saskaņā ar minētās direktīvas 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturto ievilkumu ir uzlikts vienveidīgi visiem pasta nozares operatoriem, ir jāatgādina, ka, izdarot visu atbilstošo tiesisko un faktisko apstākļu vispārēju vērtējumu, iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai šāds pienākums ir piemērots, lai nodrošinātu tā mērķu īstenošanu, un nepārsniedz to, kas nepieciešams to sasniegšanai. Tiesai tomēr šajā ziņā ir jāsniedz iesniedzējtiesai norādes, kā interpretēt Savienības tiesības, tādējādi ļaujot pēdējai minētajai pieņemt nolēmumu (spriedums, 2018. gada 31. maijs, *Confetra* u.c., C-259/16 un C-260/16, EU:C:2018:370, 49. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 48 Attiecībā, pirmkārt, uz šāda pienākuma piemērotību tā mērķa sasniegšanai ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru valsts tiesiskais regulējums ir piemērots, lai nodrošinātu minētā mērķa īstenošanu, tikai tad, ja tas tiešām atbilst rūpēm to sasniegt saskanīgi un sistemātiski (spriedums, 2018. gada 31. maijs, *Confetra* u.c., C-259/16 un C-260/16, EU:C:2018:370, 50. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 49 Šādā situācijā šajā lietā netiek apstrīdēts, ka attiecīgais pasākums – ar kuru visiem pasta nozares operatoriem vienveidīgi tiek noteikts vienāds finansēšanas pienākums un it īpaši viena un tā pati iemaksu likme, neņemot vērā VRI regulatīvās darbības intensitātes pakāpi attiecībā uz katra operatora sniegtajiem pakalpojumiem, – ir piemērots, lai nodrošinātu izvīrītā mērķa sasniegšanu, vai ka valsts tiesiskais regulējums saskanīgi sasniedz šādu mērķi. Turklāt, tā kā šī valsts pasākuma mērķis būtībā ir nodrošināt attiecīgajai VRI iespējami plašāku finansējumu, kas tai var ļaut pildīt savus uzdevumus pilnīgi neatkarīgi, minētais pasākums principā ir jāuzskata par piemērotu, lai nodrošinātu šāda mērķa sasniegšanu.

- 50 Otrkārt, šo pašu pasākumu nevar uzskatīt par tādu, kurš pārsniedz to, kas nepieciešams izvirzītā mērķa sasniegšanai, tikai tāpēc vien, ka strīdīgās iemaksas aprēķina vajadzībām attiecīgajā gadījumā netiek ņemta vērā šīs VRI darbības augstākā intensitāte universālā pakalpojuma pakalpojumu jomā.
- 51 Proti, bez šaubām, kā savos apsvērumos norāda Eiropas Komisija, universālā pakalpojuma regulēšana nozīmē īpašu pasākumu veikšanu un noteiktos apstākļos – intensīvu attiecīgās VRI uzraudzību. Tomēr šī darbība neatšķiras no citām šādas VRI darbībām, kas vērstas uz attiecīgā tirgus regulēšanu kopumā, un tādējādi tā ir jāaplūko pasta nozares liberalizācijas vispārējā kontekstā. Šajā ziņā, ņemot vērā šīs nozares attīstību, nevar izslēgt, ka dažādi operatori var veikt arvien līdzīgākas darbības un ka pastāv, kā savos rakstveida apsvērumos norāda Portugāles valdība, pasta pakalpojumu savstarpēja aizstājamība.
- 52 Tādējādi, ņemot vērā šī sprieduma 38. punktā minēto rīcības brīvību, samērīguma princips, kā arī Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums un 3. punkts nevar tikt interpretēti tādējādi, ka ir jābūt precīzai korelācijai starp operatoram uzliktās iemaksas apmēru un izmaksām, kas attiecīgajai VRI faktiski radušās tās regulatīvās darbības dēļ attiecībā pret šo operatoru.
- 53 Otrām kārtām, runājot par diskriminācijas aizliegumu, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru vienlīdzīgas attieksmes princips prasa, lai līdzīgas situācijas netiek aplūkotas atšķirīgi un atšķirīgas situācijas netiek aplūkotas vienādi, ja vien šāda atšķirīga attieksme nav objektīvi attaisnojama (spriedums, 2017. gada 7. marts, *RPO*, C-390/15, EU:C:2017:174, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 54 Lai gan, kā atgādināts šī sprieduma 28. punktā, kurjerpasta pakalpojumi atšķiras no universālā pasta pakalpojuma ar klientiem sniegto pievienoto vērtību, no tā nevar secināt, ka šādu pakalpojumu sniedzēji, ņemot vērā to iespējamo pienākumu piedalīties par pasta nozari atbildīgo VRI darbības izmaksu finansēšanā atbilstoši Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtajam ievilkumam, atrodas situācijā, kas pamato atšķirīgu attieksmi nekā pret citiem šīs nozares uzņēmumiem.
- 55 Vispārīgāk, ņemot vērā šī sprieduma 51. punktā izklāstītos apsvērumus, tas tā ir attiecībā uz operatoriem, kuri nesniedz universālajā pakalpojumā ietilpstošos pakalpojumus un kuru situācija pati par sevi neattaisno atšķirīgu attieksmi salīdzinājumā ar attieksmi pret pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedz šādus universālos pakalpojumus. Proti, ņemot vērā priekšrocības, ko visi pasta nozares operatori gūst no šādas VRI kopējās darbības, ir jāuzskata, ka tie principā atrodas salīdzināmās situācijās neatkarīgi no katra operatora sniegto pakalpojumu rakstura.
- 56 Katrā ziņā jāuzsver, ka abu situāciju salīdzināmība ir jāvērtē, it īpaši ņemot vērā pasākuma mērķi, ar kuru tās tiek nošķirtas, vai, tieši pretēji, tās aplūkojot identiski (pēc analogijas skat. spriedumu, 2011. gada 1. marts, *Association belge des Consommateurs Test-Achats* u.c., C-236/09, EU:C:2011:100, 29. punkts).
- 57 Ņemot vērā pamatlietā aplūkotā pasākuma mērķi, kas norādīts šī sprieduma 49. punktā, operatori, kuri nesniedz universālajā pakalpojumā ietilpstošos pakalpojumus, un tie, kas sniedz šādus pakalpojumus, ir jāuzskata par tādiem, kas atrodas salīdzināmā situācijā.

- 58 Līdz ar to, neskarot visu atbilstošo tiesisko un faktisko apstākļu visaptverošu vērtējumu, kas būs jāveic iesniedzējtiesai, tāds tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais nevar tikt uzskatīts par pretēju nediskriminācijas principam.
- 59 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Savienības tiesības, un it īpaši samērīguma un nediskriminācijas principi, kā arī Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā, lai nodrošinātu par pasta nozari atbildīgajai VRI finansējumu, kas tai ļautu pilnīgi neatkarīgi pildīt savus pienākumus šīs nozares regulēšanā, visiem minētās nozares operatoriem vienveidīgi ir noteikts pienākums veikt iemaksas šīs VRI darbības izmaksu finansēšanā, neņemot vērā to, cik intensīvi tiek veikti regulēšanas un uzraudzības uzdevumi saistībā ar dažādiem pasta pakalpojumu veidiem, un šajā nolūkā nenošķirot universālo pasta pakalpojumu sniedzējus un kurjerpasta operatorus, ar nosacījumu, ka šajā tiesiskajā regulējumā minētajiem operatoriem noteiktais pienākums turklāt ir pārredzams, pieejams, precīzs un skaidrs, ka tas ir iepriekš publiskots un pamatots ar objektīviem kritērijiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 60 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/67/EK (1997. gada 15. decembris) par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/6/EK (2008. gada 20. februāris), 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums un 3. punkts, lasot tos kopsakarā ar 22. pantu,**

ir jāinterpretē tādējādi, ka

tie neliedz dalībvalstij izvēlēties par pasta nozari atbildīgās valsts regulatīvās iestādes finansēšanas mehānismu, kura pamatā ir vienīgi iemaksas, kas šīs nozares operatoriem ir noteiktas saskaņā ar šīs direktīvas – redakcijā ar grozījumiem – 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturto ievilkumu, izslēdzot jebkādu finansējumu no valsts budžeta, ja vien ar šo sistēmu attiecīgajai valsts regulatīvajai iestādei tiek garantēts, ka tās rīcībā faktiski būs vajadzīgie līdzekļi, lai nodrošinātu tās pienācīgu darbību un tā pilnīgi neatkarīgi varētu veikt savus reglamentējošos uzdevumus pasta nozarē, vai juridiskie instrumenti, kas tai ļauj iegūt šos līdzekļus.

- 2) Direktīvas 97/67, kas grozīta ar Direktīvu 2008/6, 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums, lasot to kopsakarā ar Direktīvas 97/67 – redakcijā ar grozījumiem – 22. pantu,**

ir jāinterpretē tādējādi, ka

pirmajā no šīm tiesību normām ietvertais jēdziens “darbības izmaksas” ietver, pirmkārt, izmaksas, kas pasta nozares valsts regulatīvajai iestādei radušās tās regulatīvo darbību dēļ saistībā ar universālajā pakalpojumā neietilpstošajiem pasta pakalpojumiem, un,

otrkārt, izmaksas, ko rada šo valsts regulatīvo iestāžu darbības, kuras, lai gan nav tieši saistītas ar pēdējo minēto regulatīvo uzdevumu, ir paredzētas to pasta nozares regulēšanas funkciju izpildei.

- 3) Savienības tiesības, un it īpaši samērīguma un nediskriminācijas principi, kā arī Direktīvas 97/67, kas grozīta ar Direktīvu 2008/6, 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums

ir jāinterpretē tādējādi, ka

tiem nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā, lai nodrošinātu par pasta nozari atbildīgajai valsts regulatīvajai iestādei finansējumu, kas tai ļautu pildīt savus pienākumus šīs nozares regulēšanā pilnīgi neatkarīgi, visiem minētās nozares operatoriem vienveidīgi ir noteikts pienākums veikt iemaksas šīs iestādes darbības izmaksu finansēšanā, neņemot vērā to, cik intensīvi tiek veikti regulēšanas un uzraudzības uzdevumi saistībā ar dažādiem pasta pakalpojumu veidiem, un šajā nolūkā nenošķirot universālo pasta pakalpojumu sniedzējus un kurjerpasta operatorus, ar nosacījumu, ka šajā tiesiskajā regulējumā minētajiem operatoriem noteiktais pienākums turklāt ir pārredzams, pieejams, precīzs un skaidrs, ka tas ir iepriekš publiskots un pamatots ar objektīviem kritērijiem.

[Paraksti]